

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning ของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ 2. ศึกษาสถานภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 3. ศึกษาสถานภาพการนำระบบ e-Learning มาใช้ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 4. พัฒนารูปแบบระบบ e-Learning ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้รับผิดชอบ ระบบการเรียนการสอนแบบ e-Learning จากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่กำลังดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning จำนวน 4 คน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยจำนวน 74 คน และนักศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 330 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากการศึกษาและสัมภาษณ์ พบว่า องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning มี 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเทคโนโลยีการเรียนการสอน และด้านปัจจัยเกื้อหนุน

2. ผลจากการวิเคราะห์สถานภาพการนำระบบ e-Learning มาใช้ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) สถานภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และ 3) สถานภาพการนำระบบ e-Learning มาใช้ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านความจำเป็นและความต้องการ ด้านปัญหา/อุปสรรคในการนำระบบ e-Learning มาใช้ในการเรียนการสอน

3. รูปแบบระบบ e-Learning ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยระบบย่อย 3 ระบบ คือ ระบบย่อยที่ 1 ระบบการเรียนการสอน มีขั้นตอน ดังนี้ 1. ประชุมนิเทศในรูปแบบของประชุมรวมในห้องเรียนรวม และจัดให้มีการทดสอบความรู้พื้นฐาน 2. ประกาศแจ้งข้อมูลรายวิชาและเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ในเว็บเพจหลัก 3. ดำเนินการสอนในเว็บเพจเนื้อหาความรู้ 4. สรุปทบทวนความรู้เดิมในเว็บเพจเนื้อหาความรู้และเชื่อมโยงไปยังหน่วยบทเรียนที่ผ่านมาในเว็บเพจสรุปบท 5. ดำเนินการเรียน นำเสนอเนื้อหาความรู้ใหม่ในเว็บเพจเนื้อหาความรู้ ระบบย่อยที่ 2 ระบบการจัดกิจกรรม อาจารย์ชี้แนะทางการเรียนรู้ในเว็บเพจกิจกรรม ด้วยกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ 1. กิจกรรมสนทนาระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา 2. กิจกรรมอภิปรายในเว็บเพจอภิปราย หรือ Web Board 3. กิจกรรมตอบปัญหาทาง e-mail และอาจารย์ตอบในเว็บเพจตอบปัญหา 4. แนะนำให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดในเว็บเพจแบบฝึกหัด 5. แนะนำให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าในเว็บเพจทรัพยากรการเรียนรู้อื่น 6. กิจกรรมการจำลองสถานการณ์ การนำเสนอเกม หรือสื่อมัลติมีเดียอื่นๆ ระบบย่อยที่ 3. ระบบการประเมินผล มีขั้นตอนดังนี้ 1. เสนอกิจกรรมแบบฝึกหัดและการบ้านในเว็บกิจกรรม 2. นักศึกษาทำแบบฝึกหัด ส่งการบ้านทาง e-mail 3. อาจารย์ตรวจการบ้านส่งคะแนนและข้อมูลป้อนกลับในเว็บเพจประวัตินักศึกษา 4. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดห้องสอบรวม

The specific purposes of this research are (1) to study the current status of e-Learning instruction in higher education institutions, (2) to study the information technology usage in UTCC, (3) to study the status of e-Learning instruction in UTCC, and (4) to develop e-Learning system format appropriate to the instruction in UTCC. The group sample comprises 4 specialists in e-Learning instruction of higher education institutions, 73 instructors and 330 students of UTCC.

The research findings are as follows :

1. Data upon investigation and interview indicate that the five main components of e-Learning instructional system are : (1) instructors (2) students (3) instructional activity (4) instructional technology and (5) supporting factors.

2. The result of study shows that the status of e-Learning instruction in UTCC can be divided into 3 parts. They are : (1) the personal background of questionnaire respondents (2) the status of information technology usage instruction (3) the status of e-Learning usage in the instructional in UTCC in certain areas, such as policies, needs and problems.

3. e-Learning system format that is appropriate to the instruction in UTCC consists of 3 subsystems: an instructional system, an activity system and an evaluation system. An instructional system consists of 5 steps : (1) to orientate students in the classroom and arrange pretest (2) to post announce the course outline on the main webpage (3) to study on the content webpage (4) to conclude and revise the lessons on the content webpage and link to the previous lessons on the conclusion webpage (5) to study the next lesson on the content webpage. An activity system is operated by the instructors who advise the means of learning on the webpage activities : (1) the conversation activity (2) the discussion activity on the web board (3) the Q&A activity by e-mail on the answer webpage (4) to advise the student to work on the exercise webpage (5) to advise the student to search for the information on the learning resource webpage (6) to try out the experimental activity, game or multimedia presentation. An evaluation system consists of : (1) to assign exercises and homework on the activity webpage (2) to ask the students to sent exercises by e-mail (3) to correct the works and send the scores with feedbacks via the student webpage (4) to evaluate learning achievement in the classroom.